

Sosiaalinen kuntoutus Helsingin aikuissosiaalityössä ja työtoiminnassa

11.3.2024

Henna Niiranen

Aikuissosiaalityön päällikkö

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Helsinki

Sosiaalisen kuntoutuksen kehittämistyö Helsingissä – viiden vuoden aikajanaalla tarkasteltuna

Sosku – kehittämistyöryhmä 2019

→ SOSKU -koordinaatioryhmä

Kuntoutusohjaus –tiimistä Sosiaalisen kuntoutuksen tiimi 2020

Sosku –pilotti alueellisen aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen tiimin asiakkaille 2020

TuSote –kehittäminen 2021

SOIVA-pilotti ja mallin jalkautus 2022-2024

Maailman toimivin kuntoutus – soteyhteinen kehittäminen 2022-2023

THL-, Socca- ja Uudenmaan hyvinvointilaueiden verkostoyhteistyö –jatkuva
(mm. artikkeli, mielipidekirjoitukset, kehittämisen ohjausryhmä, koulutukset, työpajat)

Tulla nähdyksi ja kuulluksi sellaisena kuin haluaa - Sosiaalinen kuntoutus ansaitsee tilaa ja näkyvämmän paikan

- Laatuksiteerit (palveluiden järjestäminen ja tuottaminen, resurssit, johtaminen)
 - monipuoliset ja monikanavaiset, vaikuttavat palvelut
 - yksilö- ja ryhmätyö
 - lähi- ja etäpalvelut
 - johdon ja johtamisen tuki
 - linjaukset
 - resurssit
 - budjetointi tiukentuvassa taloudellisessa tilanteessa
- Asiakaslähtöisyys ja yhteiskehittäjäyys
 - asiakas on oman elämänsä asiantuntija ja aktiivinen toimija
- Sosiaalisen kuntoutuksen suhde ja rajapinnat
 - sosiaalityö, työllistymistä edistävät ja työllisyyspalvelut, työtoiminta
 - monialainen yhteistyö (terveys- ja kuntoutus)
- Rakenteellinen sosiaalityö ja kehittämistyö verkostoissa
- Luontolähtöiset menetelmät, taide ja luovuus
 - lupa olla vakava, mutta myös leikkiä ja hullutella

Sosiaalisen kuntoutuksen pienet askeleet

- Sosiaalinen kuntoutus on asiakkaan omia voimavaroja vahvistavaa, kotoa ulospäin suuntaavaa jalkautuvaa työtä.
- Toimintamallin mukainen työskentely vaikuttaa positiivisesti asiakkaiden elämäntilanteisiin.
- Työskentelyssä arkiset tavoitteet ovat keskiössä, vaikka ne aikuissosiaalityön näkökulmasta saattavatkin näyttää pieniltä.
- Sosiaalisen kuntoutuksen avulla asiakkaiden osallisuus voi vahvistua, elinpiiri kasvaa, sosiaaliset suhteet lisääntyä ja asiakkaat voivat löytää arkeensa mielekästä tekemistä.

Sosiaalinen kuntoutus osana suunnitelmallista sosiaalityötä

- Helsingin nuorten ja aikuisten sosiaalityössä, maahan muuttaneiden erityispalveluissa ja jälkihuollossa tarjotaan asiakkaille sosiaalista kuntoutusta suunnitelmallisen sosiaalityön tukena vuoden 2024 alusta.
- Käyttöön otettu toimintamalli perustuu sekä [THL:n sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalliin](#) sekä [THL:n työikäisten sosiaalisen kuntoutuksen laatuksiteereihin](#) ja on kehitetty Tulevaisuuden Sote-keskus –osahankkeessa 2022-2023 Helsingin lännen aikuissosiaalityössä.
- Sosiaalinen kuntoutus on eteenpäin vievää ja tukee asiakkaan yksilöllistä kuntoutumista. Tavoitteena palvelulla on asiakkaan lähtötilanteen kohentuminen ja asiakkaan kiinnittyminen oikeisiin palveluihin ja toimintaan.
- Sosiaalisessa kuntoutuksessa limittyy tehostettu yksilötyö ja ryhmätoiminta asiakkaan yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti.

Sosiaalinen kuntoutus palveluna

- Palvelua voivat tarjota sosiaaliohjaajat ja sosiaalityöntekijät asiakkailleen joko itsenäisesti tai parityönä.
- Sosiaalista kuntoutusta tarjotaan asiakkaille tarveperustaisesti. Palvelu ei ole sidoksissa ikään, etuuteen eikä diagnoosiin.
- Työskentelyn tukena hyödynnetään sosiaalisen kuntoutuksen menetelmiä, työkaluja ja luontolähtöisyyttä.
- Sosiaalisesta kuntoutuksesta tehdään päätös (SHL § 17) asiakastietojärjestelmä Apottiin kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan. Asiakkaalle tarjotaan sosiaalista kuntoutusta maksimissaan vuoden ajan kerrallaan. Palvelu on tavoitteellista ja asiakkaan etenemistä arvioidaan.
- Asiakkaille myönnetään sosiaalisen kuntoutuksen toimintapäiviltä 9 euroa toimintarahaa ja HSL:n matkalippu palvelun ajalle ehkäisevänä toimeentulotukena (TTL § 8).
- Tavoitteena Helsingissä 200 asiakasprosessia / vuosi 2024.

Asiakasprofiili

Sosiaalista kuntoutusta tarjotaan asiakkaille, joilla on:

- Oma toive muutokseen
- Pyrkimys sitoutua tavoitteelliseen työskentelyyn
- Ei akuuttia kriisiä
- Peruspalvelut yksin riittämättömiä
- Tarve monialaiselle ja tiiviimmälle tuelle
- Vaikeus hakeutua palveluihin / vaara pudota palveluista tai työ- tai opintopoluilta
- Haasteita elämänhallinnassa ja arkielämän taidoissa
- Haasteita sosiaalisissa suhteissa ja sosiaalisissa taidoissa
- Tarve voimavarojen tehostetulle vahvistamiselle

Sosiaalinen kuntoutus ei ole ajankohtaista, jos:

- Ei motivaatiota eikä valmiutta työskentelyyn
 - Tilanne kriisiytynyt
 - Liikaa päällekkäisiä palveluja
 - Ei valmiuksia sitoutua palveluun
- Tarvitaan ensin sosiaalityötä tai -ohjausta

Sosiaalinen kuntoutus työtoiminnassa

- Työtoiminnan (kuntouttava ja vammaisten henkilöiden) asiakkaille tarjotaan erilaisia sosiaalisen kuntoutuksen palveluita osana työtoimintaa
- Työtoiminta ryhmäpalveluna sisältää sosiaalisen kuntoutuksen elementtejä
- Lisäksi asiakkaille tarjotaan mm. liikkumista edistävää ja tukevaa, luontolähtöistä ja osallisuutta edistävää palvelua sekä arkielämän taitoihin keskittyvää tukea sekä kuntoutusohjausta
- Palveluita tarjotaan sekä läsnäpalveluina että etäpalveluina digitaalisella palvelualustalla
- Digitaalinen palvelualusta mahdollistaa myös digitaalisen osallisuuden edistämisen sekä erilaisten digitaitojen oppimisen

[Digitaalinen oppimisympäristö avaa uusia mahdollisuuksia helsinkiläisille pitkäaikaistyöttömille](#)

Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin tukirakenteina Helsingissä tarjotaan:

Sosiaalisen kuntoutuksen työntekijän opas

- Käytännönläheinen työskentelyyn ja toimintamalliin opastava [opas](#)

Sosku-casekokoukset

- Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin mukaisia asiakasprosesseja tukeva tapaaminen, jossa asiakastyötä tekevät kokoontuvat puhumaan säännöllisesti asiakascaseistaan ja sosiaalisen kuntoutuksen teemoista.

Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin koulutukset

- Oppiva-alustalle rakennettu koulutuskokonaisuus sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallista.
- Toimintamallin mukaiseen työskentelyyn on mahdollista perehtyä kaupungin omissa koulutuskokonaisuuksissa. Koulutukset järjestetään yhteistyössä Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskuksen Soccan kanssa. Koulutuksia järjestetään keväällä ja syksyllä 2024.

Sosiaalisen kuntoutuksen menetelmäamukahvit

- Keväällä 2024 viitenä maanantaina 29.1., 26.2., 25.3., 29.4. ja 27.5. klo 08.30-09.30 voi osallistua Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Soccan tarjoamiin menetelmäamukahveihin. Aamukahveilla esitellään toiminnallisia ja asiakkaan osallisuutta lisääviä työvälineitä. Jokaisella kerralla esittelyssä on yksi työkalu tai menetelmä.

Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin Teams-kanava

- Sosiaalisen kuntoutuksen Teams-kanava toimii materiaalipankkina ja tiedottamisen väylänä. Siellä voit myös kysyä mieltä askarruttavia kysymyksiä.

Toimintaa koordinoi Sosku –koordinaatioryhmä, jota johtaa aikuissosiaalityön päällikkö. Jäseninä johtavia sosiaalityöntekijöitä sekä erityissosiaalityöntekijöitä.

Lisää sosiaalisesta kuntoutuksesta

- Innokylä

[Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli suunnitelmallisen aikuissosiaalityön tukena](#)

[Sosiaalisen kuntoutuksen työntekijäopas](#)

- THL:n artikkelikokoelma

[Käytäntötutkimuksia sosiaalityön toimintamalleista](#)

- Sosiaalisia ilmiöitä – blogi, mm.

[Onnistumisen ja osallisuuden kokemuksia sekä lumoutumisen elämyksiä -](#)

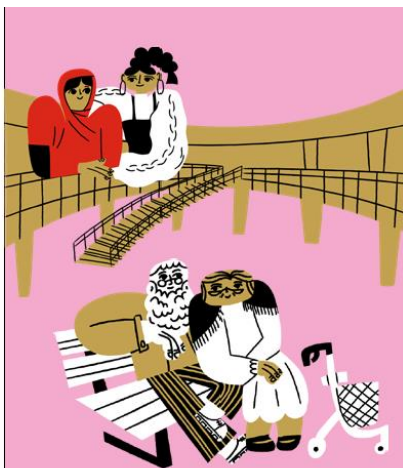
[Green Care -työ osana sosiaalista kuntoutusta](#)

[Haluan kuulua johonkin](#)

Aloitan sosiaalisen kuntoutuksen:

Tapaamme:

Työntekijän yhteystiedot:

Helsinki

Minulleko sosiaalista kuntoutusta?

Sosiaalinen kuntoutus aikuissosiaalityössä

”Sosiaalisen kuntoutuksen kautta itsetunto kohoaa, tukiverkosto on tärkeä, löytyy selviytymiskeinoja ja tulee kuulluksi.”

Asiakaspalautte sosiaalisesta kuntoutuksesta

Sosiaalisen kuntoutuksen asiakasesite

Sosiaalinen kuntoutus

Sosiaalinen kuntoutus on sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen keinoin annettavaa tehostettua tukea. Sen tavoitteena on vahvistaa kykyä selviytyä arjen toiminnoista, tukea sinua vuorovaikutussuhteissasi ja lisätä osallisuuttasi omissa toimintaympäristöissäsi.

Sisältö

Sosiaalinen kuntoutus aikuissosiaalityössä kestää kolmesta kuukaudesta aina vuoteen asti, oman tarpeesi mukaisesti. Sen aikana työstät valitsemaasi tavoitetta yhdessä työntekijäsi kanssa ja osallistut toiveesi mukaiseen ryhmätoimintaan. Työskentely vaatii sinulta sitoutumista ja halukkuutta muutokseen.

Työskentely

Tapaat työntekijäsi säännöllisesti sovituin väliajoin. Tapaamiset voidaan toteuttaa valitsemassasi paikassa, esimerkiksi kävelyillä, tutustumalla johonkin palveluun tai joskus myös etänä. Yhteisen tavoitteellisen työskentelyn myötä edistyt tavoitteessasi ja sinulle voi avautua uusia näkökulmia oman elämäsi haasteisiin. Osana sosiaalista kuntoutusta pääset osallistumaan myös tavoitteesi saavuttamista tukevaan ryhmätoimintaan.

Etuus

Sosiaalisen kuntoutuksen ajalta sinulle maksetaan kuukausittain takautuvasti toimintarahaa sosiaalisen kuntoutuksen päivistä. Lisäksi saat HSL:n matkakortin käyttöösi helpottamaan liikkumista.

Ollisiko sosiaalisesta kuntoutuksesta minulle hyötyä?

- Minulla on vaikeuksia saada asioitani hoidettua.
- Kaipaen mielekästä tekemistä.
- En oikein tiedä mitä minun pitäisi tehdä.
- Minulla on vaikeuksia selvittää arjen toiminnoista.
- Voisinkohan minä vielä opiskella/ työllistyä?
- Minulla on haasteita liikkua kotini ulkopuolella.
- Jännitän sosiaalisia tilanteita.
- Tarvitsen rytmii arkeeni.
- Tunnen itseni yksinäiseksi.

Kiitos!